

Kokousaika: Tiistaina 13.2.2024 klo 18.00
Kokouspaikka: Kesijärven leirikeskus, Nikulantie 210, Launonen.

Päätöksentekotapa: Kokoukseen on mahdollista osallistua ainoastaan paikan päällä. Asioita ei käsitellä hallintosäännön 13§ tarkoittamassa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta.

Asialuettelo:

- 1§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 2§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 3§ Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskijain valinta
- 4§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- 5§ Lopen seurakunnan kokouskäytänteet
- 6§ Työalaesittelyt kirkkovaltuustossa
- 7§ Valtuustoaloite kastepuun hankinnasta
- 8§ Ero luottamustoimesta
- 9§ Kirkkovaltuuston kyselytunti
- 10§ Valtuutettujen aloitteet
- 11§ Valitusosoitus ja kokouksen päätös

Lopella 5.2.2024

Outi Siirola
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Kokouskutsu esityslistoineen toimitetaan kirkkovaltuuston jäsenille sähköpostitse 5.2.2024 ja postitetaan jäsenille 5.2.2024

Liisa Ilvesluoto
taluspäällikkö

Pöytäkirja nähtävänä:

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä osoitteessa www.lopenseurakunta.fi/hallinto ajalla 15.2. - 23.3.2024

Kokousaika	Tiistaina 13.2.2024 klo 18.00 – 18.38			
Kokouspaikka	Kesijärven leirikeskus, Nikulantie 210, Launonen			
Jäsenet		paikalla	läsnä etänä	poissa
Arola Otto		x		
Auvinen Minttu				x
Hatakka Jarno		x		
Hervalta Tiia		x		
Hopearuoho Sirpa		x		
Kenttämies Teppo		x		
Kuusemo Jari		x		
Leino Maria		x		
Levoniemi Jonna		x		
Lukana Anne (varapuheenjohtaja)		x		
Niemi Arja		x		
Nisula Niina		x		
Salonen Arja				x
Saranen Silja		x		
Siirola Outi (puheenjohtaja)		x		
Siivonen Johanna		x		
Tuure Juhani		x		
Kairi Sari		x		
Anne Knuuti		x		
Satu Pirttilä		x		
Muut osallistujat	Hynynen Tuomas, kirkkoherra	x		
	Ilvesluoto Liisa, talouspäällikkö	x		
Käsitellyt asiat	§§ 1-11			
Allekirjoitukset	pöytäkirja allekirjoitetaan / allekirjoitettu sähköisesti			
	Outi Siirola puheenjohtaja	Liisa Ilvesluoto sihteeri		
	Arja Niemi pöytäkirjan tarkastaja	Niina Nisula pöytäkirjan tarkastaja		
Pöytäkirja nähtävänä	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä osoitteessa www.lopenseurakunta.fi/hallinto ajalla 15.2.2024-23.3.2024			

1§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00.
Kirkkoherra piti alkuhartauden 1. korinttolaiskirjeestä.

2§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty sähköpostitse 5.2.2024 ja postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 5.2.2024.

Kokouskutsu on ollut nähtävänä osoitteessa lopenseurakunta.fi/hallinto 6.2.2024 alkaen.

Kokouskutsusta on ilmoitettu Lopen Lehdessä 8.2.2024.

1.7.2023 voimaan tulleen kirkkolain mukaan kirkkovaltuuston kokouksessa voi olla läsnä myös etäyhteyksien kautta.

Kirkkolain 10:3§ Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous).

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä. Sähköisessä kokouksessa seurakunnan tai seurakuntayhtymän tulee huolehtia tietoturvallisuudesta ja siitä, että salassa pidettävät tiedot eivät ole ulkopuolisten saatavilla.

Kirkkolain 10:13§ sähköinen kokous

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

Kirkkolain 10:§14-15 Sähköinen päätöksentekomenettely ja toimielimen päätösvaltaisuus

Toimielinten julkisia kokouksia lukuun ottamatta toimielinten päätöksenteko voi tapahtua suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja mainita, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä. Asia on käsitelty, kun kaikki toimielimen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt. Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja voidaan tarkastaa ennen kokousta.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia. Kirkolliskokouksen ja piispainkokouksen päätösvaltaisuus ei edellytä, että enemmän kuin puolet edustajista tai jäsenistä on läsnä.

Tuomiokapituli on päätösvaltainen vain täysilukuisena käsitellessään asiaa, joka koskee papin tai lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa.

Kirkkohallituksen virastokollegio on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kolme jäsentä.

Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti.

Kirkkolain 10:19§ osittain

Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

Kirkkohallitus ohjeistaa yleiskirjeessä 6/2021, että pöytäkirjaan merkitään, ketkä osallistujista ovat läsnä varsinaisella kokouspaikalla ja ketkä sähköisesti.

Kirkkolain 10:12§ mukaan kirkkovaltuuston varsinaisessa kokouksessa voi olla läsnä myös etäyhteyksien kautta jos kirkkovaltuusto näin päättää.

Kirkkovaltuuston kokouksessa 20.12.2023 on äänestetty siitä, voiko etäyhteyksin osallistuva henkilö äänestää (osallistua asiasta päättämiseen), kun hänen kameransa ei toimi. Tällaista merkitykseltään vähäistä teknistä hankaluutta ei olla pidetty esteenä kokoukseen osallistumiselle sinä aikana, kun Lopen seurakunnassa on sähköisiä kokouksia toteutettu. Mutta koska Lopen seurakunnan neljä kirkkovaltuutettua on esittänyt asiasta merkittävän vakiintuneesta linjauksesta poikkeavan tulkinnan, on perusteltua ajatella että tähän kirkkovaltuuston kokoukseen voi osallistua ainoastaan paikan päällä.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto suorittaa nimenhuudon ja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

3§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta

Kirkkovaltuusto päätti §3/10.1.2023 noudattaa pöytäkirjantarkastajien valinnassa aakkosjärjestyttä.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Arja Niemen ja Niina Nisulan. He toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

4§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

5§ Lopen seurakunnan kokouskäytänteet

Kirkkoneuvosto §7 / 23.1.2024

Kirkkovaltuuston kokouksessa §54 / 20.12.2023 keskusteltiin pihavaraston purkamista koskevan äänestyksen yhteydessä siitä, voiko etäyhteyksin osallistuva kirkkovaltuutettu osallistua asiasta äänestämiseen, kun hänen kameransa ei toimi ja kirkkolaki edellyttäisi yhdenvertaista kuva- ja ääniyhteyttä kokouksiin osallistujien kesken. Asiasta keskustellessa todettiin, että etäkokouskäytänteitä on syytä linjata tarkemmin ja yksittäisestä päätettävästä asiasta irrotettuna.

Kirkkoneuvosto on §12 / 24.1.2023 päättänyt ns. hybridikokouksista eli kokouksista, joihin voi osallistua joko paikan päällä tai etäyhteyksin:

Kirkkoneuvoston kokousten päätöksentekotapa ja pöytäkirjojen sähköinen allekirjoittaminen
[...]

Taluspäällikön päätösehdotus:

- a) Kirkkoneuvosto päättää, että kuluvalle toimikaudella kirkkoneuvoston kokoukset toteutetaan ns. hybridikokouksina.

Kokouskutsua lähetettäessä kirkkoherra voi kuitenkin päättää, että yksittäinen kokous toteutetaan

- ainoastaan paikan päällä osallistuttavana lähikokouksena, mikäli on odotettavissa, että kokouksessa toteutettavaa kuulemista, katselmusta, umpilippuäänestystä tai vastaavaa ei voida kohtuullisesti ja tasapuolisesti toteuttaa ns. hybridikokouksessa, tai
  - ainoastaan sähköisenä kokouksena, mikäli tähän on erityiset perusteet, esimerkiksi erityisen vaikea pandemiatilanne tai muu vastaava.
- b) Kirkkoneuvosto päättää, että kirkkoneuvoston pöytäkirjat allekirjoitetaan sähköisesti.

Heinäkuussa 2023 voimaantulleen kirkkolain mukaan seurakunnan hallinnossa voi olla kahdenlaisia kokouksia, ”varsinaisia kokouksia” ja ”sähköisiä kokouksia”. Erikseen säädetään, että varsinaiseen kokoukseen voi osallistua myös sähköisesti.

Kirkkolain 10:12§

Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa, sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous) tai sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Varsinaiseen kokoukseen voi toimielimen päätöksellä osallistua myös sähköisesti.

Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä sekä varsinaiseen kokoukseen sähköisesti osallistuttaessa seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen tulee huolehtia tietoturvallisuudesta ja siitä, että salassa pidettävät tiedot eivät ole ulkopuolisen saatavissa.

Kirkkovaltuuston kokouksessa 20.12.2023 keskustelua herättänyt etäosallistujan kuvayhteyden toimimattomuus on tulkittu ongelmalliseksi kirkkolain 10:13§ perusteella. Tämän pykälän mukaan sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että kokoukseen osallistuvat (läsnäoleviksi todetut) ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

Kirkkolain 10:13§ Sähköinen kokous

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

Kirkkolain 10:15§ määrää, että läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti.

Toimielimen päätösvaltaisuus

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia. Kirkolliskokouksen ja piispainkokouksen päätösvaltaisuus ei edellytä, että enemmän kuin puolet edustajista tai jäsenistä on läsnä.

Tuomiokapituli on päätösvaltainen vain täysilukuisena käsitellessään asiaa, joka koskee papin tai lehtorin pysymistä kirkon tunnustuksessa.

Kirkkohallituksen virastokollegio on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kolme jäsentä.

Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti.

Siten on todettava, että kirkkolain 10:12§ erottaa yksiselitteisesti kaksi erilaista kokouksen muotoa, varsinaisen kokouksen ja sähköisen kokouksen. Kirkkolain 10:13§ määrää sähköisen kokouksen edellytyksistä, mutta ei varsinaisen kokouksen etäosallistumisen edellytyksistä.

Varsinaisen kokouksen etäosallistumisen mahdollisuudesta säädetään edellä lainatussa kirkkolain 10:15§ 4.momentissa. Mainitussa lainkohdassa ei säädetä minimiedellytyksiä, joilla sähköisesti osallistuva toimielimen jäsen voidaan katsoa läsnä olevaksi. Ehdotonta

yhdenvertaisen kuva- ja ääniyhteyden vaatimusta ei siten esitetä varsinaiseen kokoukseen sähköisesti osallistuvalla toimielimen jäseneltä. Siten on tulkittava, että tosiasiallinen yhdenvertainen mahdollisuus osallistua kokoukseen sähköisen yhteyden kautta on riittävä peruste todeta sähköisesti kokoukseen osallistuva toimielimen jäsen läsnä olevaksi.

Toisaalta on ilmeistä, että etäosallistumisesta hallinnon kokouksiin on olemassa erilaisia perusteltuja tulkintoja. Kuntalaissa on ollut vuodesta 2015 vuoteen 2020 etäosallistumista koskevat pykälät 98 – 100 sekä 103, jotka vastaavat sisällöllisesti kirkkolain nykyisiä 10. luvun pykäläiä 12-15. Kuntalain tulkinnallinen epäselvyys on poistettu lisäämällä väliaikaisesti 1.5.2020 – 31.5.2021 voimassa ollut §99a ja kuntalain tulkinnanvaraisuus on poistettu muuttamalla kuntalain 99§ siten, että yhdenvertaista näkö- ja ääniyhteyttä ei enää pidetä sähköisen kokouksen edellytyksenä.

Kuntalain 21.5.2021 voimaantullut 99§ Sähköinen kokous

Sähköinen kokous voidaan pitää käyttäen sellaista videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa, että:

- 1) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat;
- 2) kokouksen puheenjohtaja voi johtaa kokousta 102 §:ssä tarkoitetulla tavalla; ja
- 3) kokoukseen osallistuva voi seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsittelyyn.

Hallituksen esityksessä 242 / 2020 kuntalain muuttamisesta todetaan seuraavaa:

Sähköinen kokous mahdollistaa, että kaikki osallistuvat siihen keskenään eri paikoista.

Sähköisessä kokouksessa on siten luovuttu aiemman kuntalain (1068/2008)

videoneuvotteluyhteyden avulla kokoukseen osallistumista koskevaan sääntelyyn

sisältyneestä periaatteesta, jonka mukaan puheenjohtajan ja sihteerin tuli olla läsnä

kokouspaikalla. Toisaalta voimassa oleva laki ei rajoita sitä, etteikö samaan kokoukseen

voisi osallistua sekä sähköisesti että olemalla läsnä kokouspaikalla. Pykälän sanamuoto on

kuitenkin voinut aiheuttaa käytännön soveltamisongelmia, jos kunnassa on tulkittu, ettei

yhdenvertaisen näkö- ja ääniyhteyden edellytys täytyisi tilanteessa, jossa useampi henkilö

osallistuu sähköiseen kokoukseen samasta kokouspaikasta.

[...]

Kunnissa ja kuntayhtymissä siirryttiin keväällä 2020 covid-19-pandemian johdosta laajalti pitämään toimielinten kokouksia kuntalain 99 §:ssä tarkoitettuina sähköisinä kokouksina.

Kuntasektorin laaja-alainen sähköisiin päätöksentekotapoihin siirtyminen osoitti, ettei

voimassa olevan lain sääntely ollut kaikilta osin toimivaa. Esimerkiksi sähköistä kokousta

koskeva yhdenvertainen näkö- ja ääniyhteyden edellytys aiheutti käytännön tulkinta- ja

soveltamisongelmia. Lisäksi sähköisten päätöksentekotapojen käyttöönottoon liittyvä

sääntely oli osoittautunut ongelmalliseksi poikkeusoloista seuranneessa tilanteessa.

Ilmenneiden soveltamisongelmien johdosta säädettiin kuntalain väliaikainen muutos, joka

tuli voimaan toukokuun 2020 alusta. Lain tarkoituksena on ollut turvata kuntien ja

kuntayhtymien päätöksentekomenettelyitä poikkeusolojen aikana. Lakiin lisättiin muun

ohella uusi 99 a §, joka sisältää säännökset sähköisestä kokouksesta teknisellä

tiedonvälitystavalla. Pykälässä tarkoitettua sähköisen kokouksen edellytyksenä ei ole

keskeytyksetön kuvayhteys, joten se mahdollistaa sähköisen kokouksen pitämisen voimassa

olevan lain 99 §:ä joustavammin edellytyksin. Väliaikainen 99 a § on voimassa 31.5.2021

asti, ja sen soveltamisesta saatuja kokemuksia on hyödynnetty esityksen sähköistä kokousta

koskevan sääntelyn valmistelussa.

Kuntalaissa on siten korjattu mahdollinen tulkintaerimielisyys sähköisestä osallistumisesta hallinnon kokouksiin. Vaikka kuntalain säädökset erottivat varsinaisen ja sähköisen kokouksen samalla tavalla kuin kirkkolain 10:12§ ja 10:13§, säädöksiä on pidetty epäselvinä ilmeisesti nimenomaan niiden kokousten osalta, joihin osallistutaan sekä paikan päällä että etäyhteyksin. Kirkkolaisissa vastaava epäselvyys on edelleen, joten tulkintaerimielisyydet ovat ilmeisiä.

Myöskään Lopen seurakunnan hallintosäännössä varsinaisten ja sähköisten kokousten jaottelu ei ole ilmeinen. Hallintosääntö perustuu kirkkohallituksen hallintosääntömalliin (hyväksytty kirkkohallituksen täysistunnossa 23.8.2023, kirkkohallituksen yleiskirjeen 29/2023 liite). Kirkkohallituksen hallintosääntömalli ja Lopen seurakunnan hallintosäännön 10§ antaisivat ymmärtää että myös ns. hybridikokoukset ovat sähköisiä kokouksia.

Lopen seurakunnan hallintosäännön §10 osittain

Toimielimen kokous voidaan pitää myös sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla tai siten, että vain osa läsnäolijoista osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla (hybridikokous).

Hallintosäännön käsitteellinen epäselvyys ei kuitenkaan kumoa tai muuta sitä, miten varsinainen ja sähköinen kokous määritellään kirkkolaisissa, tai millä perusteella varsinaisen tai sähköisen kokouksen edellytyksiä tai jäsenten läsnäoloa arvioidaan.

Linjattaessa hallinnon toimintaa on huomioitava hallintolain vaatimus ihmisten tasapuolisesta kohtelusta, hallinnon puolueettomuudesta ja oikeasuhteisuudesta. Hallintolain 2:6§ linjaa erityisesti hallinnossa asioivien henkilöiden oikeutta tasapuoliseen kohteluun, mutta mainitun pykälän toinen lause ohjaa myös viranomaisten toimia eli toimintatapoja.

Hallintolain 2:6§ Hallinnon oikeusperiaatteet

Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Viranomaisen toimien on siten oltava puolueettomia ja oikeasuhteisia myös hallintoelimen jäseniä kohtaan. Kokouskäytänteet on siten linjattava johdonmukaisesti kokouksesta toiseen, eikä käytänteitä voida muuttaa yksittäisten jäsenten tai käsiteltävien asioiden kohdalla. Tasapuolisuuden periaatteen mukaisesti ei ole mahdollista, että yhdessä kokouksessa yksittäinen jäsen todetaan läsnä olevaksi ilman toimivaa kuvayhteyttä, ja toisessa kokouksessa toista jäsentä ei pidetä läsnäolevana samasta syystä. Lisäksi hallinnon suhteellisuusperiaate edellyttää, että ”viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus”.

Hallituksen esitys Eduskunnalle hallintolaiksi ja laiksi hallintolainkäyttölain muuttamisesta 72 / 2002 osittain

Vaatimus viranomaisen toimien puolueettomuudesta ilmentää hallinto-oikeudellista objektiviteettiperiaatetta. Sen mukaan hallintotoiminta ei saa perustua epäasiallisiin tai hallinnolle muuten vieraisiin perusteisiin. Tällaisia perusteita voivat olla esimerkiksi ystävien suosinta, henkilökohtaisen hyödyn tavoittelu tai julkisyhteisön erityisten taloudellisten etujen tavoittelu. Viranomaisen päätöksenteon ja toiminnan yleensäkin on oltava puolueetonta ja objektiivisesti perusteltavissa.

Viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään. Käytännössä suhteellisuusperiaate edellyttää, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus.

On ilmeistä, että viranomaisena seurakunnan on hallinnossaan noudatettava voimassa olevaa kirkkolakia. Seurakunta ei missään tapauksessa voi linjata hallintokäytänteitä tai toimintatapoja kirkkolain vastaisiksi. Mutta edellä kuvatun hallinnon suhteellisuusperiaatteen mukaisesti viranomaisen on mitoitettava toimintansa ”alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus.”

Kirkkolain 10:12§ määritelmän mukaisesti Lopen seurakunnan hallinnossa vakiintuneissa ns. hybridikokouksissa on kyse ”varsinaisista kokouksista” joissa voidaan olla läsnä sähköisesti kirkkolain 10:15§ tarkoittamalla tavalla. Kyse ei ole ”sähköisistä kokouksista” joita määrää kirkkolain 10:13§ vaatimus yhdenvertaisesta näkö- ja ääniyhteydestä.

Teknisten välineiden toiminta ei aina ole käyttäjän itsensä hallittavissa. Lopen seurakunnan hallinnossa käytetty Microsoft Teams toimii tietokoneilla ja puhelimilla useilla eri käyttöjärjestelmillä, selaimilla ja sovellusversioilla. Yhdessä etäkokouksessa on jo oltu tilanteessa, jossa etäosallistuja A näkee etäosallistujan B kamerasta tulevan kuvan, mutta etäosallistujan B kamerasta tuleva kuva ei välity kokouspaikan tietokoneelle. Tällöin on ilmeistä, että tekninen ongelma ei ole ollut etäosallistujan B laitteistossa vaan seurakunnan laitteistossa tai ohjelmistossa. Tällaisessa tilanteessa olisi kohtuutonta etäosallistujaa B kohtaan, mikäli häntä ei todettaisi läsnä olevaksi kyseisessä kokouksessa.

Sähköistä osallistumista hallinnon varsinaisiin kokouksiin koskevien pykälien tarkoitus on mahdollistaa etäosallistuminen. Hallinnon suhteellisuusperiaatteen mukaisesti seurakunnan ei tule asettaa teknisiä vaatimuksia, jotka olisivat korkeampia kuin on välttämätöntä. Koska laki ei edellytä häiriötöntä toimivaa kuvayhteyttä varsinaisten kokousten etäosallistujilta, ei tällaista tule vaatia myöskään Lopen seurakunnan hallinnossa.

Siten on arvioitava, mitkä ovat minimivaatimukset sille, että varsinaiseen kokoukseen sähköisesti osallistuva jäsen voi tosiasiallisesti kirkkolain 10:15§ mukaisesti ”osallistua kokoukseen”. On perusteltua linjata, että minimivaatimuksena sähköiselle osallistumiselle varsinaiseen kokoukseen on kaikissa tilanteissa pidettävä riittävän hyvin toimivaa ääniyhteyttä sekä mahdollisuutta nähdä kokouksessa esitettyä aineistoa joko Teamsin kautta tai muuten esimerkiksi välittämällä sama aineisto sähköpostitse. Puheenjohtajan ja sihteerin on pystyttävä luotettavasti todentamaan, että sähköisesti osallistuva henkilö on varmasti kyseinen henkilö eikä joku toinen. Tarvittaessa kokouksen on varmistettava, onko etäosallistuja ollut läsnä tietyn asian käsittelyn tai kokouksen aikana.

Tämän minimivaatimuksen lisäksi on huomioitava, että kirkkolain 10:12-15§ intentio on varmistaa mahdollisimman tasavertaiset osallistumismahdollisuudet sekä paikan päällä että etäyhteyksin osallistuville. Tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien toteutumiseksi lähtökohtana kokouksille on pidettävä näkö- ja ääniyhteyttä kokoustilassa ja etäyhteyksin osallistuvien välille. Jos riittävä näkö- ja ääniyhteys ei jossain tilanteessa ole saavutettavissa teknisistä syistä johtuen, on arvioitava, ovatko tekniset puutteet kuinka merkittäviä kyseisen kokouksen kannalta ja tilanteesta riippuen joko todettava yksittäinen jäsen poissaolevaksi kokouksesta tai keskeytettävä kokous.

Kirkkolain 10:12§, 10:13§ ja 10:15§ tai vastaavan sisältöisten kuntalain jo kumottujen pykälien soveltamisesta ei ole tiedossa olevaa oikeuskäytäntöä. On mahdollista, että hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus tulkitsisi säädöksiä toisin kuin tässä on linjattu. Lopen seurakunnan kokouskäytänteitä koskeva linjaus voisi päättyä hallinto-oikeuden arvioitavaksi yksittäisestä päätöksestä tehdyn kirkollisvalituksen tai hallintovalituksen

myötä. Siten riskittömin vaihtoehto seurakunnan hallinnossa olisi lopettaa etäosallistumismahdollisuus Lopen seurakunnan hallinnon kokouksiin.

Toisaalta on todettava, että etäosallistumismahdollisuutta on hyödynnetty noin kolmen vuoden ajan lähes jokaisessa hallinnon kokouksessa. Etäosallistuminen parantaa erityisesti kaukana kirkonkylältä asuvien luottamushenkilöiden osallistumismahdollisuutta ja siten luottamushenkilöiden keskinäistä yhdenvertaisuutta. Siksi olisi kohtuutonta lakkauttaa etäosallistumismahdollisuus hallinnon varsinaisiin kokouksiin vain sen vuoksi, että jokin yksittäinen päätös saattaisi tulla valituksenalaiseksi väitetyksi virheellisen päätöksentekojärjestyksen vuoksi.

Taluspäällikön päätösehdotus:

- a) Kirkkoneuvosto linjaa, että Lopen kirkkoneuvoston varsinaisiin kokouksiin paikan päällä osallistuvilla ja sähköisesti osallistuvilla on oltava yhdenvertainen mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn ja päätöksentekoon. Tämä yhdenvertainen mahdollisuus edellyttää yleensä toimivaa ja jatkuvasti käytössä olevaa kuva- ja ääniyhteyttä.

Mikäli ääniyhteys etäosallistujan ja kokouspaikalla osallistujien välillä ei toimi riittävällä tasolla, on tarvittaessa toistettava pidetyt puheenvuorot ja tarjottava etäosallistujalle mahdollisuus varmistaa että hänen kantansa käsiteltävään asiaan on ymmärretty oikein kokoustilassa.

Mikäli kuvayhteys etäosallistujan ja kokouspaikalla osallistujien välillä ei toimi teknisistä syistä, kokousta voidaan jatkaa ja etäosallistuja todeta edelleen läsnäolevaksi sillä edellytyksellä, että hänellä on vähintään ääniyhteys kokoukseen ja mahdollisuus nähdä kokouksessa esitettyä aineistoa.

Mikäli etäyhteyksien toimimattomuuden vuoksi etäosallistujat ja kokoustilassa osallistujat eivät voi tasavertaisesti osallistua päätöksentekoon, eikä etäosallistuja itse toteuta olevansa poissa kokouksesta tai pysty saapumaan paikan päälle, kokous arvioi, voidaanko kokous jatkaa loppuun niiden osallistujien kesken jotka ovat läsnä kokoustilassa tai toimivin etäyhteyksin, vai keskeytetäänkö kokous.

- b) Kirkkoneuvosto päättää, että hybridikokouksia jatketaan kirkkoneuvoston §12 / 24.1.2023 päättämällä tavalla.
- c) Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto linjaa Lopen kirkkovaltuuston kokousten käytänteistä kohdan a) mukaisesti.
- d) Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto päättää, että kirkkovaltuuston kokouksia jatketaan varsinaisina kokouksina, joihin voi osallistua myös etäyhteyksin (ns. hybridikokous). Puheenjohtaja voi kuitenkin päättää, että yksittäinen kokous toteutetaan
- ainoastaan paikan päällä osallistuttavana lähikokouksena, mikäli on odotettavissa, että kokouksessa toteutettavaa kuulemista, katselmusta, umpilippuäänestystä tai vastaavaa ei voida kohtuullisesti ja tasapuolisesti toteuttaa ns. hybridikokouksessa, tai
  - ainoastaan sähköisenä kokouksena, mikäli tähän on erityiset perusteet, esimerkiksi erityisen vaikea pandemiatilanne tai muu vastaava.

Käsittely: Jarno Hatakka teki päätösehdotuksen jonka mukaan asia päätettäisiin ehdotuksen mukaisesti sillä muutoksella että kohtaan a) lisätään että kokouksen läsnäolijoita todettaessa

tai osallistujan saapuessa kokoukseen myöhemmin, tulee olla kuva- ja ääniyhteys. Tiia Hervalta kannatti Hatakan ehdotusta.

Puheenjohtaja ehdotti äänestysjärjestykseksi että pohjaehdotusta kannatetaan JAA-äänellä ja Hatakan ehdotusta EI-äänellä. Äänestyksessä annettiin 7 Jaa-ääntä (Hynynen, Arola, Auvinen, Kenttämies, Niemi, Nisula, Tuure) ja kaksi Ei-ääntä (Hatakka, Hervalta).

Päätös: talouspäällikön alkuperäisen päätösehdotuksen mukaisesti.

Jarno Hatakka jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, jonka mukaan päätöksen laintulkinta on väärä ja asia olisi pitänyt ratkaista hänen ehdotuksensa mukaisesti.

Kirkkovaltuusto §5 /13.2.2024

Ehdotus:

a) Kirkkovaltuusto linjaa kokoustensa käytänteistä siten, että

Lopen kirkkovaltuuston varsinaisiin kokouksiin paikan päällä osallistuvilla ja sähköisesti osallistuvilla on oltava yhdenvertainen mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn ja päätöksentekoon. Tämä yhdenvertainen mahdollisuus edellyttää yleensä toimivaa ja jatkuvasti käytössä olevaa kuva- ja ääniyhteyttä.

Mikäli ääniyhteys etäosallistujan ja kokouspaikalla osallistujien välillä ei toimi riittävällä tasolla, on tarvittaessa toistettava pidetyt puheenvuorot ja tarjottava etäosallistujalle mahdollisuus varmistaa, että hänen kantansa käsiteltävään asiaan on ymmärretty oikein kokoustilassa.

Mikäli kuvayhteys etäosallistujan ja kokouspaikalla osallistujien välillä ei toimi teknisistä syistä, kokousta voidaan jatkaa ja etäosallistuja todeta edelleen läsnäolevaksi sillä edellytyksellä, että hänellä on vähintään ääniyhteys kokoukseen ja mahdollisuus nähdä kokouksessa esitettyä aineistoa.

Mikäli etäyhteyksien toimimattomuuden vuoksi etäosallistujat ja kokoustilassa osallistujat eivät voi tasavertaisesti osallistua päätöksentekoon, eikä etäosallistuja itse toteaa olevansa poissa kokouksesta tai pysty saapumaan paikan päälle, kokous arvioi, voidaanko kokous jatkaa loppuun niiden osallistujien kesken, jotka ovat läsnä kokoustilassa tai toimivin etäyhteyksin, vai keskeytetäänkö kokous.

b) kirkkovaltuusto päättää, että kirkkovaltuuston kokouksia jatketaan varsinaisina kokouksina, joihin voi osallistua myös etäyhteyksin (ns. hybridikokous). Puheenjohtaja voi kuitenkin päättää, että yksittäinen kokous toteutetaan

- ainoastaan paikan päällä osallistuttavana lähikokouksena, mikäli on odotettavissa, että kokouksessa toteutettavaa kuulemistä, katselmusta, umpilippuäänestystä tai vastaavaa ei voida kohtuullisesti ja tasapuolisesti toteuttaa ns. hybridikokouksessa, tai
- ainoastaan sähköisenä kokouksena, mikäli tähän on erityiset perusteet, esimerkiksi erityisen vaikea pandemiatilanne tai muu vastaava.

Käsittely: Jarno Hatakka teki päätösehdotuksen, jonka mukaan asia päätettäisiin ehdotuksen mukaisesti sillä muutoksella, että kohtaan a) lisätään että kokouksen läsnäolijoita todettaessa tai osallistujan saapuessa kokoukseen myöhemmin, tulee olla kuva- ja äänilyhteys.

Hatakan ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätös: Alkuperäisen ehdotuksen mukainen.

Jarno Hatakka jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, jonka mukaan päätöksen laintulkinta on väärä ja asia olisi pitänyt ratkaista hänen ehdotuksensa mukaisesti.

6§ Työalaesittelyt kirkkovaltuustossa

Kirkkoneuvosto §35 / 6.3.2023

Seurakunnan eri toiminnot ovat aiemmilla valtuustokausilla esittäytyneet kirkkovaltuustossa kukin vuorollaan. Valtuutetuilla on ollut mahdollisuus kysyä ja keskustella eri toiminnoista esittelyn yhteydessä.

Aiemmillä valtuustokausilla uusia työntekijöitä on pyydetty esittäytymään kirkkovaltuuston kokouksiin.

Molemmat käytännöt ovat kirkkoherran arvion mukaan osoittautuneet toimiviksi.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto tutustuu työalojen toimintaan seuraavasti:

2 / 2023 Kiinteistö- ja hautaus toimi sisältäen suntion työn, leirikeskus

3 / 2023 Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto, tiedotus

4 / 2023 yhteistyökumppaneiden toteuttamat toiminnot (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, keskusrekisteri, atk-palvelut ym.) sekä metsätalous

1 / 2024 Jumalanpalveluselämä, musiikki, aikuistyö

2 / 2024 varhaiskasvatus

3 / 2024 varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyö, partio

4 / 2024 Diakonia, lähetystyö

Työalaesittelyjen yhteydessä kutsutaan seurakunnan uudet työntekijät esittäytymään kirkkovaltuustossa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §6 / 13.2.2024

Ehdotus: Kirkkovaltuusto tutustuu tässä kokouksessa yhteistyökumppaneiden toteuttamiin toimintoihin (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, keskusrekisteri, atk-palvelut ym.) sekä metsätalous.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

7§ Valtuustoaloite kastepuun hankinnasta

Kirkkoneuvosto §10 / 23.1.2024

Tiia Hervalta teki aloitteen kirkkovaltuustossa §46 / 14.11.2023:

Tiia Hervalta esitti, että Lopen kirkkoon tulee kastepuu, joka löytyy jo useamman seurakunnan kirkosta. Kastepuuhun on tarkoitus ripustaa kastetulle lapselle esine nimellä. Vuoden kuluessa puu täyttyy uusista pienistä seurakuntalaisista etunimen kera ja vuoden vaihtuessa kastepuu tyhjennetään uusia seurakuntalaisia varten ja perheet saavat hakea muiston omasta lapsestaan. Kastepuusta voi siis seurata kastettujen määrää ja heidän etunimiänsä.

Kastepuun hankinta on sisällytetty kirkon peruskorjauksen sanalliseen selvitykseen (kirkkovaltuuston liite 55c / 20.12.2023). Kastepuun hankinta on huomioitu kustannusarvion (kirkkovaltuuston liite 55b / 20.12.2023) erillishankinnat -kohdassa.

Kirkon peruskorjauksen toteutusvaiheen toivotaan käynnistyvän syksyllä 2024. Kastepuun hankinta on syytä toteuttaa osana peruskorjaukseen liittyviä erillishankintoja.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto

- a) merkitsee tiedokseen Hervalan aloitteen ja toteaa, että aloite ei tässä vaiheessa aiheuta toimenpiteitä. Mikäli kirkon peruskorjaus viivästyisi merkittävästi, asiaan olisi syytä palata jo ennen peruskorjausta.
- b) esittää että kirkkovaltuusto merkitsee tiedokseen kirkkoneuvoston vastauksen Hervalan aloitteeseen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §7 /13.2.2024

Ehdotus: Kirkkovaltuusto merkitsee tiedokseen kirkkoneuvoston vastauksen Hervalan aloitteeseen.

Päätös: Merkittiin kirkkoneuvoston vastaus tiedoksi.

8§ Ero luottamustoimesta

Kirkkoneuvosto §12 / 23.1.2024

Arja Salonen on pyytänyt eroa luottamustoimista paikkakunnalta muuttamisen johdosta 1.2.2024 alkaen.

Kirkkolaki 9:2§ 1.mom.

Vaalikelpoinen seurakunnan ja seurakuntayhtymän luottamustoimeen on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen. Vaalikelpoisuusiän on täyttyttävä vaalipäivänä.

Kirkkolaki 9:7§ 2.mom.

Seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valitun luottamushenkilön tilalle kutsutaan varajäsen tai varaedustaja, jos luottamushenkilö kuolee, menettää vaalikelpoisuutensa, hänelle myönnetään ero tai hänet pidätetään taikka erotetaan luottamustoimesta. Muuhun luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Talouspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää, että

- a) kirkkovaltuusto toteaa Arja Salosen jäsenyyden kirkkovaltuustossa lakaneen 1.2.2024

- b) kirkkovaltuusto kutsuu varajäsen Satu Pirttilän kirkkovaltuuston varsinaiseksi jäseneksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto § 8 / 13.2.2024

Ehdotus:

- a) Kirkkovaltuusto toteaa Arja Salosen jäsenyyden kirkkovaltuustossa lakanneen 1.2.2024.
b) Kirkkovaltuusto kutsuu varajäsen Satu Pirttilän kirkkovaltuuston varsinaiseksi jäseneksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

9§ Kirkkovaltuuston kyselytunti

Lopen seurakunnan hallintosääntö 46§ Kyselytunti

Kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus esittää seurakunnan johtaville viranhaltijoille kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kahden minuutin pituisia kysymyksiä seurakunnan hallintoa, taloutta ja toimintaa koskevista asioista. Kyselytunti pidetään kirkkovaltuuston kokousten yhteydessä varsinaisten asioiden käsittelyn jälkeen, jollei kirkkovaltuusto toisin päättä.

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Johtavat viranhaltijat vastaavat kysymyksiin. Lyhyet kysymykset on toimitettava kirjallisesti sihteerille viimeistään kaksi päivää ennen valtuuston kokousta. Kysymyksiä voidaan esittää myös suullisesti kyselytunnin aikana, mutta mikäli kysymykseen vastaaminen edellyttää asian selvittämistä, viranhaltija voi ilmoittaa vastaavansa suullisesti esitettyyn kysymykseen vasta seuraavalla kyselytunnilla.

Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, jollei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta voidaan käydä keskustelua puheenjohtajan harkinnan mukaan.

Kyselytunti on julkinen.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto pitää hallintosäännön 46§ mukaisen kyselytunnin puheenjohtajan johdolla.

Päätös: Ehdotuksen mukainen. Ei kysymyksiä.

10§ Valtuutettujen aloitteet

Lopen seurakunnan hallintosääntö 45§ Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita seurakunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista.

Aloite annetaan puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Puheenjohtajan tulee toimittaa aloite viivytyksettä kirkkoneuvoston valmisteltavaksi. Kirkkovaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto merkitsee tiedokseen jäsenten tekemät aloitteet ja käy aloitteita koskevaa lähetekeskustelua.

Päätös: Ei aloitteita.

11§ Valitusosoitus ja kokouksen päätös

Liite 11a Muutoksenhakukiellot ja valitusosoitus

Ehdotus: Liitteen mukaiset muutoksenhakukiellot ja valitusosoitus liitetään kokouksen pöytäkirjaan ja puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen. Kokous päätettiin klo 18.38

**LOPEN SEURAKUNTA, KIRKKOVALTUUSTO
VALITUSOSOITUS JA MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

§11 / 13.2.2024 liite 11a

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1-4, 6-7, 9-11**Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot****Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: --****VALITUSOSOITUS**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:**Hämeenlinnan hallinto-oikeus**

Käyntiosoite: **Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna (asiakaspalvelu ma-pe klo 8.00-16.15)**

Postiosoite: **Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna**

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuintet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 5, 8**Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: ---****Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli****pöytäkirjan pykälät: ---**

Käyntiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 Tampere

Postiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 Tampere

Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: Maksut - Tuomioistuinlaitos (oikeus.fi)